

Beleidsbundel Schadefonds Geweldsmisdrijven

11 juni 2013

Inhoudsopgave

Introductie	4
1. De wettelijke vereisten	5
1.1 In Nederland	5
1.2 Indieningstermijn.....	5
1.3 Opzettelijk gepleegd geweldsmisdrijf	5
1.4 Letsel.....	6
1.5 Eigen aandeel	6
1.6 Verhaal.....	8
1.7 Voorliggende voorzieningen.....	8
1.8 Verrekening	8
2. De schade	9
2.1 De schade	9
2.2 Redelijkheid en billijkheid.....	9
2.3 Schadebeperkingsplicht.....	9
2.4 Immateriële schade	9
2.5 Bedragen immateriële schade.....	9
2.6 Kosten die hun doel missen.....	10
2.7 Shockschade	10
2.8 Schade bij nabestaanden.....	10
2.9 Materiële schade	11
2.10 Toekomstige schade	12
3. Overig	12
3.1 Betalingen.....	12
3.1.1 Groeirekening.....	12
3.1.2 Voorschot	12
3.1.3 Bewind.....	13
3.2 Uitkering en bijstand	13
3.3 Procedures.....	14
3.3.1 Bezwaar en beroep.....	14

3.3.2 Inzage en afgifte	14
3.3.3 Internationale aanvragen	14
3.3.4 Overgangsrecht	14
4. Klachten	15
4.1 Interne klachtenregeling	15
4.2 Nationale ombudsman	15

Introductie

Het Schadefonds Geweldsmisdrijven is onderdeel van het Ministerie van Veiligheid en Justitie en geeft financiële tegemoetkomingen aan slachtoffers van geweldsmisdrijven, die daardoor ernstig lichamelijk of psychisch letsel hebben opgelopen. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn: mishandeling, diefstal met geweld, incest of bedreiging met geweld. Ook nabestaanden van slachtoffers die door een geweldsmisdrijf zijn overleden kunnen in sommige gevallen een beroep doen op het Schadefonds.

Een uitkering uit het Schadefonds Geweldsmisdrijven heeft een tegemoetkomend karakter en is mede een symbolische erkenning van het slachtofferschap. Een uitkering uit het Schadefonds is eenmalig en bestaat uit een tegemoetkoming voor immateriële schade en materiële schade.

Om in aanmerking te komen voor een uitkering uit het Schadefonds dient aan alle wettelijke vereisten te worden voldaan die worden opgesomd in de Wet Schadefonds Geweldsmisdrijven. De Commissie heeft een uitgebreid beleid opgesteld waarin een nadere invulling wordt gegeven aan de wettelijke vereisten. Voorts wordt in het beleid een nadere uitleg gegeven over de voor uitkering vatbare schade en een toelichting gegeven op de procedure bij het Schadefonds.

Dit beleid is bedoeld om duidelijkheid te verschaffen en openheid te geven over de wijze waarop uw aanvraag wordt getoetst. Aan de hand van dit beleid kunt u nagaan of u in aanmerking komt voor een uitkering uit het Schadefonds. Het beleid verschaft u meer informatie zodat u weet wat u kunt verwachten als u een aanvraag indient bij het Schadefonds Geweldsmisdrijven.

De Commissie wil benadrukken dat het beleid bedoeld is als algemene leidraad. Uiteindelijk wordt ieder verzoek om een uitkering uitvoerig getoetst aan de hand van de specifieke omstandigheden van het geval.

Voor meer informatie omtrent de Wet Schadefonds Geweldsmisdrijven en het indienen van een aanvraag kunt u tevens terecht op onze website: www.schadefonds.nl.

1. De wettelijke vereisten

1.1 In Nederland

Artikel 3 lid 1 van de Wet schadefonds geweldsmisdrijven (verder: de Wet) stelt als eis dat het misdrijf in Nederland – of aan boord van een Nederlands schip of vliegtuig – heeft plaatsgevonden. De nationaliteit van het slachtoffer is niet van belang.

1.2 Indieningstermijn

Een uitkering kan alleen worden toegekend voor een geweldsmisdrijf dat op of na 1 januari 1973 heeft plaatsgevonden. Voor een geweldsmisdrijf dat zich over een langere periode heeft uitgestrekt en die vóór 1 januari 1973 is begonnen, maar na 1 januari 1973 is geëindigd kan een aanvraag worden ingediend.

Een aanvraag moet binnen drie jaren na de dag waarop het misdrijf is gepleegd zijn ingediend. Wordt de aanvraag door een nabestaande ingediend, dan begint de termijn te lopen van de dag van het overlijden van het slachtoffer.

Een te laat ingediende aanvraag wordt alsnog inhoudelijk in behandeling genomen als is gebleken dat het slachtoffer de aanvraag na afloop van de indieningstermijn zo snel als redelijkerwijs mogelijk heeft ingediend. Per geval zal worden beoordeeld of hiervan sprake is.

1.3 Opzettelijk gepleegd geweldsmisdrijf

Een aanvraag kan alleen worden ingediend voor geweldsmisdrijven, die opzettelijk tegen de persoon van het slachtoffer zijn gepleegd.

Er is sprake van een geweldsmisdrijf indien er jegens het slachtoffer geweld is gebruikt of met geweld is bedreigd. Zedenmisdrijven kunnen als een geweldsmisdrijf worden aangemerkt indien iemand bewust is een onvrijwillige afhankelijkheidspositie is gebracht. In sommige gevallen kan deze onvrijwillige afhankelijkheidspositie worden voorondersteld. De leeftijd van het slachtoffer en het bestaan van een gezagsverhouding kunnen hierbij een rol spelen.

Er is sprake van (voorwaardelijk) opzet indien de dader het slachtoffer willens en wetens letsel heeft toegebracht (of bewust de aanmerkelijke kans hiertoe aanvaardde).

Een geweldsmisdrijf hoeft niet bewezen te worden, maar moet aannemelijk worden gemaakt. Het proces-verbaal van aangifte van het slachtoffer is hierbij van belang. Een verklaring van het slachtoffer is niet voldoende. Objectieve aanwijzingen (verklaringen in het proces-verbaal van getuigen en dader, het strafrechtelijk onderzoek, medische verklaringen) kunnen de verklaring van het slachtoffer ondersteunen.

1.4 Letsel

Om voor een financiële tegemoetkoming uit het Schadefonds in aanmerking te komen, moet er sprake zijn van ernstig lichamelijk of psychisch letsel (artikel 3 van de Wet). Letsel wordt als ernstig letsel aangemerkt indien het letsel met langdurig, ernstige medische gevolgen betreft. Er moet een oorzakelijk (causaal) verband bestaan tussen het letsel en het misdrijf.

De ernst van het letsel wordt bepaald aan de hand van de aard en de gevolgen van het letsel. Indien nodig kan de Commissie haar medisch adviseur een onderzoek laten instellen naar de aard en ernst van het letsel. Om het letsel te kunnen beoordelen zijn er objectieve medische gegevens nodig. Bij sommige misdrijven vooronderstelt de Commissie op grond van de toedracht dat er altijd ernstig psychisch letsel aanwezig is.

Net zoals in het civiele recht neemt de Commissie het slachtoffer zoals hij ten tijde van het misdrijf was. Hierdoor kan het voorkomen, dat er bij iemand die op het moment van het misdrijf fysiek of psychisch zwakker was, eerder sprake is van ernstig letsel dan wanneer hij op dat moment kernegezond was geweest.

1.5 Eigen aandeel

Een uitkering kan achterwege blijven of op een lager bedrag worden bepaald, als de toegebrachte schade mede een gevolg is van een omstandigheid die aan het slachtoffer is toe te rekenen. Dit wordt het 'eigen aandeel' van het slachtoffer genoemd en staat in artikel 5 van de Wet.

De gedachte achter deze bepaling is dat het Schadefonds is opgericht om mensen, die buiten hun schuld slachtoffer worden van geweld, een financiële tegemoetkoming te bieden in hun letselschade. Als het slachtoffer een eigen aandeel heeft in het geweld is deze tegemoetkoming in principe niet passend, omdat deze moet worden gezien als een uiting van solidariteit van de samenleving met het slachtoffer en wordt gefinancierd uit gemeenschapsgeld.

Voor de beoordeling van het eigen aandeel gaat de Commissie na of de aanvrager het geweldsmisdrijf had kunnen en moeten voorkomen. Hierbij kijkt zij of de aanvrager zichzelf onnodig in een situatie heeft gebracht waarin hij geweld kon en moest verwachten.

Als er sprake is van eigen aandeel kan de Commissie een aanvraag volledig afwijzen of de uitkering op een lager bedrag vaststellen. Als de Commissie de uitkering op een lager bedrag vaststelt, kan zij 25%, 50% of 75% toekennen van de uitkering die de aanvrager had gekregen als hij geen eigen aandeel zou hebben gehad.

Hieronder is een aantal situaties van eigen aandeel beschreven. Daarbij is aangegeven hoe de Commissie deze situaties beoordeelt. Let wel op: dit zijn uitgangspunten. Of de Commissie een aanvraag volledig afwijst of de uitkering op een lager bedrag vaststelt, bepaalt zij uiteindelijk aan de hand van de aard en de ernst van het verwijt dat de aanvrager kan worden gemaakt, bezien in het licht van het geweld dat tegen hem is gebruikt. Hierbij wordt rekening gehouden met alle omstandigheden van het geval.

- Als de aanvrager als eerste geweld heeft gebruikt, en de dader hier een gelijkwaardige reactie op heeft gegeven (proportioneel geweld van de dader), dan wijst de Commissie een aanvraag volledig af. Als het geweld van de dader niet in verhouding staat tot wat de aanvrager te verwijten valt en het letsel van de aanvrager zeer ernstig is (disproportioneel geweld van de dader), is het uitgangspunt dat 50% van de uitkering wordt toegekend.

- Als de aanvrager de confrontatie met de dader heeft opgezocht of heeft bijgedragen aan de escalatie van een situatie, zonder daarbij geweld te gebruiken, kan de Commissie de uitkering op een lager bedrag vaststellen. Het uitgangspunt is dan dat 75% van de uitkering wordt toegekend.
- Wanneer er sprake is van uitgaansgeweld, waarbij het slachtoffer onder invloed was van alcohol/drugs en zich uitdagend en/of beledigend heeft gedragen, dan is het uitgangspunt dat 50% van de uitkering wordt toegekend als dit gedrag de aanleiding is geweest voor het geweld. De reden om in deze gevallen niet 75% maar 50% van de uitkering toe te kennen, is dat het in het algemeen bekend is dat de gemoederen tijdens het uitgaan makkelijk hoog op kunnen lopen en tot geweld kunnen leiden.
- Als een aanvrager zich bewust in het soft- of harddrugsmilieu begeeft (hieronder wordt ook verstaan het bewust verlenen van diensten en/of het verstrekken van goederen aan personen in dit milieu) en het geweldsmisdrijf hiervan een gevolg is, wijst de Commissie een aanvraag volledig af. Hetzelfde geldt voor geweldsmisdrijven die verband houden met wapenhandel. Bij drugs- en wapenhandel wordt geweld namelijk regelmatig gebruikt om conflicten en onenigheden op te lossen, om iemands positie in het milieu te versterken of om geld, drugs en/of wapens afhandig te maken.
- Ook als de aanvrager naar aanleiding van andersoortige (illegale) activiteiten (zoals het verkopen van nagemaakte merkartikelen, oplichtingspraktijken of deelname aan een illegaal pokertoernooi) slachtoffer wordt van geweld, kan er sprake zijn van eigen aandeel. De Commissie beoordeelt dan het aandeel dat de aanvrager in het gehele voorval heeft gehad. Op basis hiervan bepaalt zij of de uitkering op een lager bedrag wordt vastgesteld of dat de aanvraag volledig wordt afgewezen.

Als een nabestaande een aanvraag heeft ingediend, kijkt de Commissie zowel naar het eigen aandeel van het overleden slachtoffer in het geweldsmisdrijf als de eventuele betrokkenheid van de nabestaande. Op basis van het oordeel over het eigen aandeel en de betrokkenheid kan de Commissie de aanvraag alleen volledig afwijzen of toewijzen. Er wordt dus nooit een korting op de uitkering toegepast.

Wanneer de aanvraag van het slachtoffer, als deze nog in leven was geweest, volledig zou zijn afgewezen (het slachtoffer handelde bijvoorbeeld in harddrugs en is om die reden om het leven gebracht), wijst de Commissie de aanvraag van de nabestaande volledig af. Wanneer het overleden slachtoffer, als deze nog in leven was geweest, alleen zou zijn gekort op zijn uitkering (hij heeft bijvoorbeeld tijdens het uitgaan iemand beledigd, waarna hij met messteken om het leven is gebracht), wijst de Commissie de aanvraag van de nabestaande in principe toe.

Als de nabestaande enig eigen aandeel heeft gehad in het geweldsmisdrijf waarbij het slachtoffer is overleden, wordt zijn aanvraag volledig afgewezen.

Het eigen aandeel van een overleden slachtoffer speelt geen rol bij de beoordeling van de aanvraag van een shockschadeslachtoffer. Als het shockschadeslachtoffer echter zelf enig eigen aandeel in het voorval heeft, wordt zijn aanvraag voor shockschade geheel afgewezen. Net als bij nabestaanden wordt hier niet gekort op de uitkering.

1.6 Verhaal

De Commissie houdt bij het doen van een uitkering rekening met de schadevergoeding die het slachtoffer langs burgerrechtelijke weg, strafrechtelijke weg of op andere wijze kan verhalen of heeft verhaald (artikel 6 van de Wet).

In zaken waarin de dader bekend is, wordt van het slachtoffer in beginsel verwacht dat hij de schade verhaalt op de dader. Het slachtoffer kan zich voegen in de strafzaak en/of de dader civielrechtelijk aansprakelijk stellen. Om voor een uitkering uit het Schadefonds in aanmerking te komen, wordt in beginsel echter niet vereist dat eerst de dader is aangesproken.

Het slachtoffer kan ook een schikking met de dader zijn overeengekomen. Als een slachtoffer akkoord gaat met een schikking tegen finale kwijting, verstrekt de Commissie in beginsel geen uitkering.

1.7 Voorliggende voorzieningen

Over het algemeen geldt dat indien er een voorliggende voorziening voor handen is van het slachtoffer wordt verwacht dat hij eerst hier een beroep op doet.

Uitkeringen krachtens sociale verzekeringswetten (bijvoorbeeld de Wet op de Arbeidsongeschiktheid, de Werkloosheidswet en de Nabestaandenwet) worden op de schade in mindering gebracht.

Als een werknemer een geweldsmisdrijf overkomt tijdens de uitoefening van zijn beroep, behoort naar de mening van de Commissie de werkgever voor de schade in te staan. Toch wordt in het algemeen zelden alle letselschade door de werkgever vergoed. In dergelijke gevallen kan dan toch een beroep op het Schadefonds worden gedaan.

1.8 Verrekening

Indien ten tijde van de behandeling van de aanvraag al duidelijk is dat bepaalde schade op andere wijze is vergoed, wordt dit meteen in de beoordeling van de aanvraag betrokken. Indien de uitkering volledig betaalbaar is gesteld, wordt er een terugbetalingsclausule opgenomen. Zodra bekend is dat de schade waarvoor een uitkering uit het Schadefonds is verstrekt op een andere wijze is vergoed, zal de Commissie een beslissing nemen of er al dan niet verrekend zal worden. Dit kan tot gevolg hebben dat het slachtoffer een gedeelte van de uitkering aan het Schadefonds dient terug te betalen als deze schade op andere wijze aan het slachtoffer is vergoed.

2. De schade

2.1 De schade

Als aan alle wettelijke vereisten is voldaan, worden de aard en omvang van de schade onderzocht. De schade valt uiteen in twee componenten: de immateriële schade en de materiële schade. De uitkeringen hebben het karakter van een tegemoetkoming en zijn mede een symbolische erkenning van het slachtofferschap.

2.2 Redelijkheid en billijkheid

Het tegemoetkomende karakter van de uitkering brengt met zich mee dat het Schadefonds niet de totale schade vergoedt, maar een uitkering doet naar redelijkheid en billijkheid. Het tegemoetkomende karakter van de uitkering komt ook naar voren in de wettelijke bepaling dat de Commissie gebonden is aan bepaalde maxima (artikel 2 Besluit). De Commissie heeft tevens voor een aantal materiële schadeposten forfaitaire bedragen en/of maximumbedragen vastgesteld.

2.3 Schadebeperkingsplicht

Net als in het civiele recht geldt de schadebeperkingsplicht. Dit betekent dat het slachtoffer de verplichting heeft om de omvang van de schade zoveel mogelijk als redelijk is te beperken. Schade die ontstaat doordat het slachtoffer zich na het misdrijf onvoldoende heeft ingespannen om de schade te beperken kan mede aan het slachtoffer worden toegerekend en wordt daarom buiten beschouwing gelaten bij een eventuele uitkering.

2.4 Immateriële schade

Onder de immateriële schade wordt verstaan het verlies van of de (tijdelijke) vermindering van levensvreugde. De immateriële schade wordt vooral bepaald aan de hand van de aard en ernst van het letsel. Daarnaast worden ook andere omstandigheden meegewogen.

De aard en ernst van het letsel kan blijken uit de medische informatie die bij de aanvraag is gevoegd. Als de aard en ernst van het letsel niet duidelijk zijn, kan de medisch adviseur van het Schadefonds worden geraadpleegd.

2.5 Bedragen immateriële schade

Een uitkering voor immateriële schade bedraagt minimaal € 600,00 en maximaal € 10.000,00. De hoogte van de uitkeringen voor immateriële schade uit het Schadefonds kan niet worden vergeleken met de bedragen die in het civiele recht worden toegekend.

2.6 Kosten die hun doel missen

De Commissie kent geen uitkering toe voor reeds gedane uitgaven die hun doel missen, zoals bijvoorbeeld een geannuleerde vakantie, niet gevolgde sport- of muzieklessen. Een uitzondering hierop is het afbreken van een studie als gevolg van het bij het misdrijf opgelopen letsel. De Commissie kan dit betrekken bij de tegemoetkoming voor immateriële schade.

2.7 Shockschade

Shockschade is de gezondheidsschade die iemand oploopt als gevolg van de waarneming van of de directe confrontatie met de gevolgen van een geweldsmisdrijf.

Er kan sprake zijn van shockschade indien het shockschadeslachtoffer getuige is geweest van het misdrijf waarbij het eigenlijke slachtoffer zeer ernstig gewond is geraakt. Om in aanmerking te komen voor een uitkering wegens shockschade dient in dat geval het eigenlijke slachtoffer tevens een aanvraag te hebben ingediend. Tussen het eigenlijke slachtoffer en het shockschadeslachtoffer dient een nauwe band (affectieve relatie) te bestaan. In sommige gevallen is het vereist dat de shockschade wordt aangetoond aan de hand van medische gegevens.

Bij een nabestaande kan sprake zijn van shockschade als de nabestaande heeft gezien hoe een naaste om het leven werd gebracht of als de nabestaande een naaste onverhoeds direct na het misdrijf op de plaats delict heeft aangetroffen.

Een uitkering voor shockschade kan bestaan uit zowel materiële als immateriële schade.

Als een kind getuige is van herhaaldelijk huiselijk geweld kan er tevens sprake zijn van shockschade.

Het is mogelijk dat een shockschadeslachtoffer zowel een uitkering ontvangt wegens shockschade als wegens eigen slachtofferschap.

2.8 Schade bij nabestaanden

Per 1 januari 2012 geeft de Wet nabestaanden de mogelijkheid aanspraak te maken op een uitkering voor immateriële schade. Deze uitkering voor immateriële schade ziet op een financiële tegemoetkoming voor het leed en het verdriet van de nabestaande in verband met het overlijden van een naaste. Volgens de Wet geldt dit voor geweldsmisdrijven die ná 1 januari 2012 zijn gepleegd.

De Commissie heeft echter bepaald dat nabestaanden van slachtoffers van geweldsmisdrijven gepleegd vóór 1 januari 2012 in principe ook aanspraak kunnen maken op een uitkering voor immateriële schade. Zij moeten hun aanvraag dan uiteraard binnen drie jaar na het overlijden van het slachtoffer indienen (zie paragraaf 1.2). Daarnaast geldt er wel een beperking: nabestaanden die vóór 1 januari 2012 in een onherroepelijke beslissing al een uitkering hebben gekregen, voor bijvoorbeeld uitvaartkosten, kunnen met een herhaalde aanvraag niet alsnog in aanmerking komen voor een uitkering voor immateriële schade. Door deze beperking blijven de financiële gevolgen van dit buitenwettelijk begunstigend beleid acceptabel.

De volgende personen worden in de Wet aangemerkt als nabestaande:

- a. de niet van tafel en bed gescheiden echtgenoot en de geregistreerde partner van de overledene;

b. andere bloed- of aanverwanten van de overledene, mits de overledene ten tijde van het overlijden geheel of ten dele in hun levensonderhoud voorzag of daartoe krachtens rechterlijke uitspraak verplicht was;

c. degenen die voorafgaand aan het overlijden reeds met de overledene in gezinsverband samenwoonden en in wier levensonderhoud hij geheel of voor een groot deel voorzag, voor zover aannemelijk is dat een en ander zonder het overlijden zou zijn voortgezet;

d. degene die met de overledene in gezinsverband samenwoonde en in wiens levensonderhoud de overledene bijdroeg door het doen van een gemeenschappelijke huishouding;

e. bloedverwanten van de overledene in de eerste graad en in de tweede graad in de zijlijn.

Nabestaanden kunnen tevens een uitkering krijgen voor materiële schade.

Er kan sprake zijn van samenloop indien de nabestaande immateriële schade heeft opgelopen in verband met het overlijden van het slachtoffer en tevens shockschade heeft opgelopen. De nabestaande is in dat geval getuige geweest van het overlijden van het slachtoffer of rechtstreeks met het overleden slachtoffer geconfronteerd. In geval van samenloop wordt één uitkering toegekend voor immateriële schade. Met de samenloop wordt rekening gehouden bij de hoogte van de uitkering. Dit betekent dat de uitkering voor immateriële schade wordt verhoogd naar het bedrag uit de naastgelegen hogere letselschaal.

Indien de toegebrachte schade mede een gevolg is van een omstandigheid die aan het slachtoffer is toe te rekenen, kan een nabestaandenuitkering achterwege blijven (zie 1.5 Eigen aandeel).

2.9 Materiële schade

Materiële schade is de financiële schade die iemand lijdt. Bij het Schadefonds komt alleen letselschade voor een uitkering in aanmerking. Dat is de materiële schade die het rechtstreekse gevolg is van het bij het geweldsmisdrijf opgelopen letsel. Dit is veel beperkter dan de totale schade die iemand lijdt als gevolg van het misdrijf. Schade die wel is veroorzaakt door het misdrijf, maar niet door het letsel (zgn. misdrijfschade) komt niet voor een tegemoetkoming in aanmerking. Sommige soorten schade, die niet geheel voldoen aan de bovengenoemde definitie van letselschade, komen toch voor een tegemoetkoming in aanmerking. Voorbeelden hiervan zijn schade aan kleding die werd gedragen tijdens het misdrijf en rechtsbijstandkosten.

Bij letselschade geldt dat in beginsel alleen de schade die het slachtoffer zelf heeft geleden in de uitkering kan worden betrokken. Hierop zijn enkele uitzonderingen mogelijk (bijv. in het geval van minderjarige kinderen).

De materiële schade die voor een uitkering in aanmerking komt betreft onder andere kosten voor medische hulp, (psycho)therapie, tandheelkundige hulp, hulpmiddelen en prothesen en vermindering van inkomsten. De opgegeven schade moet voldoende met bewijsstukken worden onderbouwd.

Zoals eerder staat vermeld (zie 2.2 Redelijkheid en billijkheid) hanteert de Commissie voor een aantal materiële schadeposten forfaitaire bedragen en/of maximumbedragen. Voor materiële schade kan in totaal maximaal € 25.000,00 worden uitgekeerd.

2.10 Toekomstige schade

Wanneer het onzeker is of het slachtoffer nog bepaalde schade zal lijden of wanneer de omvang van de schade nog niet is vast te stellen, zal de Commissie alleen de schade die ten tijde van het nemen van de beslissing geleden is in de uitkering betrekken. Het slachtoffer kan op een later moment een aanvullende aanvraag indienen voor de toekomstige schade. In principe dient deze aanvullende aanvraag binnen drie jaar na het misdrijf te worden ingediend.

3. Overig

3.1 Betalingen

3.1.1 Groeirekening

Voor slachtoffers onder de 18 jaar kan een aanvraag bij het Schadefonds worden ingediend door de wettelijk vertegenwoordiger of een gemachtigde. Bij minderjarige slachtoffers die op het moment dat de uitkering betaalbaar gesteld wordt jonger dan 17 jaar zijn, wordt het bedrag wegens immateriële schade gestort op een beleggingsrekening voor minderjarigen, namelijk op een rentecertificaat met BEM – clause (Belegging Effecten en andere gelden Minderjarigen). Zodra het slachtoffer meerderjarig is, kan hij/zij over het bedrag beschikken. Op deze manier wordt invulling gegeven aan het uitgangspunt, dat een uitkering wegens immateriële schade uitsluitend aan het slachtoffer zelf toekomt.

Sinds 1 januari 2006 is een geldig legitimatiebewijs vereist voor het openen van een dergelijke beleggingsrekening. De kosten van een identiteitskaart (dus niet een paspoort) ten behoeve van het openen van een beleggingsrekening kunnen met ingang van 1 januari 2006 worden betrokken in de uitkering als het gaat om slachtoffers jonger dan 14 jaar. Vanaf 14 jaar is een geldige legitimatie wettelijk verplicht zodat er in die gevallen geen sprake zal zijn van extra kosten.

De uitkering wegens materiële schade wordt doorgaans aan de ouders overgemaakt aangezien zij die kosten hebben gedragen.

Gedurende de looptijd van het rentecertificaat mogen de ouders over de rente beschikken. De rente kan echter ook worden gespaard voor het minderjarige slachtoffer. Gedurende de looptijd kunnen in principe noch de ouders noch het minderjarige slachtoffer aan het geld komen. Echter, bij het kantongerecht kan door de ouders een aanvraag worden ingediend om (een deel van) het geld vrij te laten vallen. Hiertoe dienen ze aan te tonen dat het geld wordt aangewend voor het welzijn van het minderjarige slachtoffer.

3.1.2 Voorschot

Er kan een voorschot toegekend worden als er nog geen definitief oordeel kan worden gegeven over de omvang van de schade. De aanvraag moet uiteraard wel aan alle formele en strafrechtelijke

criteria voldoen (artikel 13 lid 1 van de Wet). Indien er nader onderzoek dient te worden gedaan zal een verzoek om een voorschot worden afgewezen.

Een voorschot wordt alleen toegekend als het slachtoffer hier uitdrukkelijk om vraagt en motiveert waarom een voorschot op de uitkering voor hem noodzakelijk en van spoedeisend belang is. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn indien het slachtoffer over onvoldoende financiële middelen beschikt om een behandeling bij de tandarts of therapeut te ondergaan.

Een voorschot kan worden toegekend voor de immateriële schade. Tevens kan de materiële schade die al vaststaat bij het voorschot betrokken worden. Na het toekennen van het voorschot, wordt de procedure tot het nemen van de definitieve beslissing voortgezet.

3.1.3 Bewind

Het komt voor dat slachtoffers onder bewind zijn gesteld, bijvoorbeeld in verband met een schuldsanering.

Personen, die onder bewind zijn gesteld, moeten alle handelingen, waaraan financiële consequenties zijn verbonden, aan hun bewindvoerder melden. De bewindvoerder zal gewoonlijk contact opnemen met het Schadefonds om te voorkomen dat de kosten hoog oplopen. Hij legt het rechterlijke besluit onder bewindstelling over. De eventueel toegekende uitkering wordt overgemaakt naar het rekeningnummer, dat door de bewindvoerder wordt opgegeven.

Wanneer geen melding is gemaakt van een bewindsituatie, maar wel een derdenrekening is opgegeven, heeft het Schadefonds een onderzoeksplicht en zal, alvorens tot uitkering over te gaan, nagegaan moeten worden of er geen sprake is van een bewindsituatie.

Als een aanvraag wordt gedaan namens een minderjarige slachtoffer wiens ouders onder bewind staan, geldt bovenstaande regeling uiteraard niet. De uitkering wegens immateriële schade wordt, net zoals in alle andere gevallen, op een BEM-rekening gezet. De uitkering wegens materiële schade wordt bij minderjarige slachtoffers normaal gesproken aan de ouders uitbetaald, aangezien zij de schade ook betaald zullen hebben. Bij onder bewind staande ouders wordt de uitkering wegens materiële schade overgemaakt naar de door de bewindvoerder opgegeven rekening.

3.2 Uitkering en bijstand

In beginsel is de uitkering uit het Schadefonds belastingvrij, omdat de tegemoetkoming uit het Schadefonds niet onder de in art. 4 van de Wet inkomstenbelasting bedoelde “bronnen van inkomsten” wordt genoemd. Dit geldt zowel voor de materiële als de immateriële schade-uitkering.

Voor slachtoffers die leven van een bijstandsuitkering ontstaan soms problemen wanneer zij, in het kader van de inlichtingenplicht (art. 17 lid 1 Wet Werk en Bijstand), bij hun gemeente melding maken van de uitkering uit het Schadefonds. Tevens kunnen problemen ontstaan indien slachtoffers een bijstandsaanvraag indienen op een tijdstip nadat door het Schadefonds een uitkering is gedaan. Aangezien het in de WWB een basisbeginsel is dat bij de bepaling van de hoogte en het recht op een bijstandsuitkering rekening dient te worden gehouden met de middelen van het slachtoffer, kan de situatie zich voordoen dat de gemeente besluit dat de uitkering uit het Schadefonds verrekend moet worden met de bijstandsuitkering.

Door een uitkering wegens materiële schade komt de bijstandsgerechtigde niet in een betere financiële positie dan voorheen. Het gaat immers om herstel van de oude toestand. Voor wat betreft een uitkering wegens immateriële schade, is het zo dat deze in beginsel door de gemeente niet als voor de uitkering in aanmerking te nemen financiële middelen wordt beschouwd (art. 31 lid I WWB). Het wel in aanmerking nemen daarvan zou immers betekenen dat een bijstandsgerechtigde geen compensatie voor toegebracht leed kan ontvangen. Gemeenten hebben echter de bevoegdheid om een beslissing te nemen of er al dan niet verrekend zal worden. Uit ervaring is gebleken dat gemeenten hier wisselend mee omgaan.

3.3 Procedures

3.3.1 Bezwaar en beroep

Als een slachtoffer het niet eens is met de beslissing op de aanvraag, kan hij/zij binnen zes weken na de toezending van de beslissing schriftelijk (niet per e-mail) een bezwaarschrift indienen. Het slachtoffer dient in het bezwaarschrift duidelijk op te schrijven op welke punten en waarom hij/zij het niet eens is met de beslissing. Tenzij het slachtoffer aangeeft dit niet te willen, zal het slachtoffer in de meeste gevallen uitgenodigd worden om zijn/haar bezwaar tijdens een hoorzitting mondeling toe te lichten. Bij deze hoorzitting is een lid van de Commissie en een medewerker van het Schadefonds aanwezig. De medewerker van het Schadefonds stelt in overleg met het Commissielid een advies op aan de Commissie over hoe op het bezwaar moet worden beslist. De Commissie neemt hierna een beslissing op het bezwaarschrift. De Commissie kan het bezwaarschrift gegrond, ongegrond of niet-ontvankelijk verklaren. Het slachtoffer krijgt hiervan altijd schriftelijk bericht. Als een slachtoffer het niet eens is met de beslissing op het bezwaarschrift kan hij/zij hiertegen beroep instellen bij de rechter. Hoe het slachtoffer dit kan doen, staat in de beslissing op het bezwaarschrift.

3.3.2 Inzage en Afgifte

Een slachtoffer heeft in beginsel recht op inzage in en afgifte van zijn/haar dossier. Dit kan anders zijn met betrekking tot medische dan wel strafrechtelijke informatie die het dossier bevat. Een verzoek om inzage in of afgifte van het dossier dient schriftelijk te worden ingediend.

3.3.3 Internationale aanvragen

Een ieder, die in Nederland zijn gewone verblijfplaats heeft en die na 1 januari 2006 in een lidstaat van de Europese Unie slachtoffer is geworden van een opzettelijk gepleegd geweldsmisdrijf, kan een verzoek om een uitkering door de desbetreffende lidstaat indienen via het Nederlandse Schadefonds Geweldsmisdrijven. Het Schadefonds is de assistentieverlenende autoriteit en stuurt het verzoek door aan de bevoegde instantie van de desbetreffende lidstaat.

3.3.4 Overgangsrecht

Voor elke beleidswijziging wordt een ingangsdatum vastgesteld waarop het nieuwe beleid van kracht zal zijn. Ook wordt in het overgangsrecht geregeld voor welke aanvragen (nieuw ingediende

aanvragen, aanvullende aanvragen of aanvragen die reeds in behandeling zijn) het nieuwe beleid geldt.

4. Klachten

4.1 Interne klachtenregeling

Indien een slachtoffer niet tevreden is over de werkwijze van of de contacten met het Schadefonds Gewelddsmisdrijven, kan hij een klacht indienen. De betrokkene over wie geklaagd wordt, krijgt een afschrift van het klaagschrift. De klacht die betrekking heeft op gedragingen van een medewerker wordt afgedaan door de leidinggevende. Of door de (plv.) voorzitter van de Commissie.

4.2 Nationale ombudsman

Indien het slachtoffer na de behandeling van zijn klacht nog steeds niet tevreden is over het Schadefonds, kan hij zich wenden tot de Nationale ombudsman in Den Haag.